

Міністерство охорони здоров'я України
Вищий державний навчальний заклад України
"Буковинський державний медичний університет"

присвячена

Науково-практична конференція з міжнародною участю

«Індивідуальна анатомічна мінливість органів та структур організму в онтогенезі»,

від дня народження професора Ю. Т. Ахтемійчука

13-15 вересня 2018.

Професор Юрій Танасович Ахтемійчук (1958-2014)

Тихолаз В.О., Рущка І.А., Школьніков В.С.
**МОРФО- ТА ГІСТОГЕНЕЗ ТАЛАМУСА В ПРЕНАТАЛЬНОМУ
ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ**

*Кафедра анатомії людини Вінницького національного медичного
університету імені М.І. Пирогова*

Вивчення закономірностей розвитку будови і топографії плода має важливе значення для розуміння процесів органогенезу, механізмів нормального утворення органів, виникнення анатомічних варіантів та вроджених вад [4]. Однією з причин перинатальної та ранньої неонатальної смертності є вроджені вади, частота яких в Україні становить 20,3 на 1000 новонароджених [5].

Доступна нам для огляду вітчизняна та іноземна наукова література вказує на те, що доволі глибоко досліджені ембріогенез та становлення внутрішніх органів у пренатальному періоді онтогенезу людини із застосуванням сучасних методик [1]. За допомогою комплексу анатомічних, загальних гістологічних, нейрогістологічних та імуногістохімічних методів дослідження було встановлено закономірності розвитку сегментів спинного мозку [7], особливості розвитку ядер довгастого мозку у внутрішньоутробному періоді розвитку плода [6]. В даний час вивчаються структурна організація мозочка, середнього мозку, фронтальної частки головного мозку плодів людини у різні терміни внутрішньоутробного розвитку [8,9,10], але бракує інформації щодо ембріогенезу, особливостей гісто-архітектоники і становлення структур проміжного мозку у ембріональному та плодовому періоді.

Раніше численні дослідження таламуса приматів і людини проводились з метою поділу його на окремі ядра з урахуванням цитоархітектоники і мієлоархітектоники [19]. Щодо нейронної організації ядер таламуса були проведені дослідження по вивченню первинної структурної модульної організації нейронів в дорсальних ядрах таламуса людини [2]. Проводились дослідження нейронного складу ретикулярних ядер таламуса дорослих людей на серії зрізів у сагітальній та фронтальній проєкціях, імпрегнованих нітратом срібла за методом Гольджі [3]. За допомогою імуногістохімічних методів досліджувалась структура передніх вентральних ядер таламуса людини [13].

Вивченням зв'язків ядер таламуса з ділянками кори головного мозку та підкірковими центрами в останні роки займаються вчені різних країн [17,18]. Крім зв'язків ядер таламуса з іншими структурами мозку вивчались внутрішньоталамічні зв'язки [12]. Проведені дослідження наявності гамма-аміномасляної кислоти (ГАМК) у таламусі шурів в ембріональному періоді розвитку за допомогою імуногістохімії та в постнатальний період [15]. Нейрохімія передніх ядер таламуса вивчалася на препаратах таламусів шурів та людини [20]. Були проведені гістохімічні та імуногістохімічні дослідження в передніх ядрах нормальних осіб, щоб проаналізувати, чи ці ядра різні за хімічним складом [11]. Вивчення радіальної та нерадіальної глії проводились на таламусі шурів в ембріональному періоді розвитку [14]. Характеристики

експресії генів, пов'язаних з розвитком таламусу, досліджували у мишей та мавп [16].

Таким чином, відсутні дані щодо ембріонального розвитку таламуса людини та його структур. Не досліджено хронологію змін макрометричних параметрів таламуса та морфометричних параметрів ядер таламуса у плодів людини під час пренатального періоду онтогенезу. Не встановлені вікові особливості клітинного складу епендимного шару третього шлуночка, не проведено морфометричне дослідження даного шару та не з'ясовані закономірності його будови в ембріонів та плодів людини. Не вивчена морфологія радіальної глії, не встановлені особливості її вікових змін, не вивчені закономірності зміни площі ядер, нейробластів та ядер нейробластів ядер таламуса, не виявлені темпи інтенсивного та повільного їх росту, не досліджені особливості форми та будови нейробластів ядер таламуса та не визначені закономірності їх змін, а також не з'ясовано асинхронний характер змін під час внутрішньоутробного періоду розвитку людини.

Список літератури:

1. Ахтемійчук ЮТ. Нариси ембріотопографії. Чернівці: видавничий дім «Букрек»; 2008. 200 с.
2. Бережная ЛА. Первичные структурные модули дорсальных ядер таламуса и моторной коры человека. Морфология. 2006;129(1):24-29.
3. Бережная ЛА. Ndrh-диафоразо-позитивные клетки ядер таламуса и внутренней капсулы человека. Морфология. 2004;1:16-22.
4. Ермохин ПН. Гистопатология центральной нервной системы. Атлас микрофотографий. Москва: Изд. Медицина; 1969. 244 с.
5. Коцюба АЕ, Черток ВМ. Гистохимическая и иммуногистохимическая локализация холинацетилтрансфераз в ядрах продолговатого мозга крыс. Цитология. 2013;55(11):821-7.
6. Тихолаз ВО. Морфометрична характеристика нейронних комплексів довгастого мозку у плодів людини 39-40 тижнів внутрішньоутробного розвитку. Одеський медичний журнал. 2016;5:39-43.
7. Школьніков ВС. Морфологія спинного мозку ембріона людини 6-7 тижнів внутрішньоутробного періоду (гістологічне та імуно-гістохімічне дослідження). Вісник проблем біології і медицини. 2014;1(1):280-6.
8. Школьніков ВС, Залевський ЛЛ. Структурна організація мозочка плодів людини 11-12 тижнів внутрішньоутробного розвитку. Світ медицини і біології. 2017;1(59):151-5.
9. Школьніков ВС, Грищенко ЮВ. Сучасні дані щодо розвитку структур середнього мозку людини у пренатальному періоді онтогенезу. Вісник Вінницького національного медичного університету. 2017;21(1):188-191.
10. Школьніков ВС, Стельмащук ПО. Особливості структурної організації лобової частки кінцевого мозку плодів людини 12-13 тижнів внутрішньоутробного розвитку (анатомо-гістологічне дослідження). Вісник проблем біології і медицини. 2016;4(12):321-5.
11. Alelu-Paz R, Giménez-Amaya JM. Chemical parcellation of the anterior

Слободян О.М., Горохов О.І., Федоришина Н.О. ХІРУРГІЧНА АНАТОМІЯ ВЕЛИКОГО СОСОЧКА ДВАНДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ	39
Тихолаз В.О., Руцька І.А., Школьніков В.С. МОРФО- ТА ГІСТОГЕНЕЗ ТАЛАМУСА В ПРЕНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ..	41
Тихолаз В.О., Лопаткіна О.П., Школьніков В.С. ЗМІНА СТРУКТУРИ МОСТА В ПРЕНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ	43
Хмара Т.В., Шевчук К.З., Банул Б.Ю., Хмара А.Б., Комар Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕМБРІОТОПОГРАФІЇ ВЕРХНЬОЇ ПОРОЖНИСТОЇ І ЛЕГЕНЕВИХ ВЕН У ПЛОДІВ ЛЮДИНИ 9 МІСЯЦІВ.....	46
Хмара Т.В., Бойчук О.М., Шевчук К.З., Хмара А.Б., Бамбуляк А.В. ПРЕНАТАЛЬНИЙ МОРФОГЕНЕЗ ПРЕДСТАТЕЛЬНОЇ ЖЕЛЕЗИ	48
Хмара Т.В., Григор'єва П.В. ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОМ'ЯЗОВОГО ГАЛУЖЕННЯ АРТЕРІЙ У М'ЯЗАХ ПЕРЕДНЬОЇ ГРУПИ СТЕГНА У ПЛОДІВ ЛЮДИНИ 6 МІСЯЦІВ	50
Черно В.С., Вовк Ю.М., Пшиченко В.В. ІНДИВІДУАЛЬНА МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВЕРХНЬОЇ КАМЕНИСТОЇ ПАЗУХИ У ДОРΟΣЛИХ ЛЮДЕЙ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПУ БУДОВИ ЧЕРЕПУ	53
Швец Н.В., Швец В.І., Собко О.Т., Яшан Н.П. УЛЬТРАЗВУКОВА АНАТОМІЯ ЖОВЧНОГО МІХУРА ТА ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ НОВОНАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ	56
Юзько Р.В., Слободян О.М. ТОПОГРАФІЯ СУДИН ПЕЧІНКОВО-ДВАНДЦЯТИПАЛОКИШКОВОЇ ЗВ'ЯЗКИ ПЛОДІВ ДРУГОГО ТРИМЕСТРА ВАГТНОСТІ	58
Dudenko V.G., Vdovichenko V.I. SPATIAL-MORPHOMETRIC CHARACTERISTICS OF THE HUMAN RENAL PYRAMIDS OF THE UPPER END.....	61
Babuci A.P., Catereniuc I.M. VARIATIONS OF THE COURSE AND NUMBER OF THE TEMPORAL AND MARGINAL MANDIBULAR BRANCHES OF THE FACIAL NERVE AND THEIR CONNECTIONS TO THE TRIGEMINAL NERVE BRANCHES	63
Prodanchuk A.I. ANATOMIC PECULIARITIES OF THE HARD PALATE DEVELOPMENT IN EMBRYO AND PRE-FETUS ONTOGENESIS PERIOD	65
Proniaiev D.V. PERINATAL ANATOMY OF THE ILEOCECAL JUNCTION	66
Slobodian O.M., Lavriv L.P., Stoliar D.B. TOPOGRAPHY OF THE PAROTID GLAND IN FETUSES OF THE SECOND TRIMESTER	70
Turchin Radu, Guzun Gheorghe, Suman Serghee CLINICAL ANATOMY IN HIRUDOTHERAPY	71
Guzun Gheorghe, Turchin Radu, Suman Serghei CLINICAL ANATOMY OF COLEDOC-PANCREATIC-DUODENAL JUNCTION (BIBLIOGRAPHIC REVUE)	75